

La bòfia de Bagà

INDRETS. Aquest indret es troba situat al Berguedà, a prop de l'antic poblet de Gréixer, dintre del terme de Bagà, molt proper també de Coll de Pal. Així, a l'extrem septentrional de la comarca del Berguedà, al sud de la Tossa d'Alp. Geològicament constitueix un indret enormement interessant, no gaire corrent per les nostres terres.

Es tracta d'una sèrie de canons d'esfondrament d'origen càrstic, localitzats sobre una massa carbonatada. Aquests canons s'han originat en esfondrar-se unes galeries de dissolució situades entre les calcàries, per les quals havien circulat les aigües subterrànies.

Es localitza en un aflorament de unes roques carbonatades, unes calcàries del Devonian (un dels períodes de la Era Primària, d'una edat aproximada d'uns 350-429 milions d'anys d'antiguitat, respecte a nosaltres). Aquestes calcàries es localitzen als Pirineus, concretament dintre del Mantell del Cadí, una de les estructures originades durant el plegament alpi, fa uns 40 o 50 milions d'anys. Més tard, sobre aquestes roques carbonatades replegades, en enlairar-se es va originar una intensa activitat càrstica, en quedar a la intempèrie després del plegament i van formar-se avencs i galeries per les quals circulaven les aigües que s'havien filtrat entre els materials carbonatats, que dissolien. Així va sorgir un conjunt de galeries dintre de la roca, seguint els seus plans d'estratificació i les fractures que la travessaven. Més tard, aquestes galeries es van esfondrar fins a la superfície. Així, ara en l'actualitat es fa palès un laberint de canons per tot arreu. Això, va succeir fa molt menys temps, probablement menys d'un milió d'anys. Tot i ser un dels indrets més interessants de la geologia del Berguedà i alhora de tota la Catalunya Central, no es prou conegut, malgrat trobar-se prop d'indrets tant coneguts com la Tossa d'Alp o Coll de Pal.

[despiece]**Nom:** La bòfia de Bagà.

Situació: Terme municipal de Bagà (Berguedà).

Situació geològica: Forma part dels Pirineus, concretament del Mantell del Cadí, que s'estén des del Segre fins a Pals.

Procedència del nom: Sovint s'aplica la paraula bòfia als indrets esfondrats, generats per fenòmens càrstics.

Importància geològica: És realment important dintre del Berguedà i del conjunt de la Catalunya central.

Materials geològics: Els materials afectats per aquesta formació d'origen càrstic són de l'Era Primària (del Paleozoic), concretament del Devonian. Les roques són de composició carbonatada, fonamentalment calcàries; és a dir roques riques en carbonat càlcic, fàcilment atacables pels fenòmens càrstics, especialment si es troben fracturades, i en aquest cas, aquestes roques ho estan, ja que han sofert dos plegaments: el plegament hercinià (fa uns 300 milions d'anys) i el plegament alpi (fa molts menys anys, uns 40 o 50 milions d'anys). Aquestes roques, fracturades han estat una presa fàcil dels processos de dissolució d'origen càrstic.

Edat de formació: Els processos càrstics probablement s'han estat produint ens els darrers 4 o 5 milions d'anys. Tot i així, l'esfondrament de les galeries és molt més recent.

Curiositats: Per aquest indret han anat passant estudiants i professors, durant els cursets de geologia que es fan des del Museu de Geologia Valentí Masachs, perquè a prop hi ha una de les mineralitzacions de coure i de bari més importants del Berguedà.[/despiece]